

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. Koning

CZ/FIN

Telefoonnummer +31235144992

koningj@noord-holland.nl

1 | 9

Verzenddatum

07 OKT. 2021

Kenmerk

1664727/1714993

Uw kenmerk

Betreft: Advies GS aangehouden moties begroting 2022

Geachte leden,

Tijdens de PS vergadering van 28 juni jl. hebben uw Staten middels moties verschillende voorstellen aangedragen voor de besteding van de resterende middelen uit 2020, het rekeningresultaat 2020. Aanleiding hiervoor was de uitnodiging vanuit GS om ideeën voor de besteding van deze middelen aan te dragen. Uw staten hebben deze ideeën c.q. voorstellen ingebracht middels aangehouden moties in de vergadering van 28 juni jl. GS hebben toegezegd de moties te voorzien van een inhoudelijk advies en om in beeld te brengen welk deel van het rekeningresultaat gereserveerd dient te worden om bestaande risico's en onvermijdelijke ontwikkelingen af te dekken. Via deze brief doen wij u deze toegezegde informatie toekomen.

Deze brief is als volgt opgebouwd:

1. Beschikbare middelen voor nieuwe voorstellen in 2022
2. Advies GS bij de aangehouden moties
3. Beoogd besluitvormingsproces en vervolg

1. Beschikbare financiële middelen

De aanleiding voor het indienen van de moties is het rekeningresultaat 2020. Met het vaststellen van de voordracht bij de jaarstukken 2020 hebben uw Staten dit resultaat na bestemming, € 13,7 miljoen, gestort in de Algemene reserve. Bij de afweging in hoeverre dit resultaat direct ingezet kan worden voor nieuwe doelen is het relevant de financiële positie van de provincie in bredere zin te betrekken en hierbij rekening te houden met lopende risico's en urgente of onvermijdelijke ontwikkelingen.

1a. Risico's/ontwikkelingen

Bij het bepalen van de beschikbare middelen voor nieuwe voorstellen in 2022 moet rekening worden gehouden met de ontwikkelingen op het dossier 'uittreding Goois natuurreserveaat'. U bent eerder geïnformeerd over de intentie van de provincie om uit te treden uit het Goois Natuurreserveaat. De onderhandelingen met de Gooise gemeenten over de hiertoe te betalen uittreedssom lopen op dit moment nog. Wel is er

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

overeenstemming bereikt tussen de gemeente Amsterdam en de Gooise gemeenten over de Amsterdamse uittreding. De insteek van de provincie Noord-Holland is dat onze uittredingssom (naar rato) vergelijkbaar moet zijn met de uittredingssom voor de gemeente Amsterdam. Dit brengt ons ertoe rekening te houden met een uittreedsom van circa € 16 miljoen. Overigens is dit nog geen definitieve uitkomst. Het is nog steeds niet uitgesloten dat er geen overeenstemming wordt bereikt over de hoogte van de uittredingssom en dat een gang naar de rechter nodig is.

Voor de te betalen uittredingssom is op dit moment voor circa € 6 mln. aan dekking beschikbaar in de reserve uittreding Goois natuurreservaat. Dit zou betekenen dat voor € 10 mln. aan dekking moet worden gevonden. Hiervoor is de Algemene reserve de aangewezen dekkingsbron.

1b. Ruimte binnen de algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld voor het vormen van een buffer om toekomstige risico's te kunnen opvangen. De minimale omvang van deze buffer wordt beïnvloed door twee normen:

- De Algemene reserve moet ten minste de geïnventariseerde risico's kunnen dekken (het weerstandsvermogen waarbij een risicosimulatie wordt gehanteerd).
Op basis van de risico-inventarisatie, die in de begroting 2022 is opgenomen, schrijft de norm voor het weerstandsvermogen een saldo in de algemene reserve voor van minimaal € 14,5 miljoen;
- De Algemene reserve moet ten minste 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen bevatten. Op basis van de 25%-regel bedraagt de minimale omvang van de algemene reserve € 93 miljoen.

Hierbij geldt dat de hoogste van beide normen leidend is voor het bepalen van de minimale omvang van de algemene reserve. Dat is in dit geval de 25% norm waarmee de minimale omvang van de algemene reserve bepaald is op € 93 miljoen.

In de begroting 2022 (pag. 223) is een beginstand van de algemene reserve opgenomen van € 181,8 miljoen. Dit is inclusief het rekeningresultaat 2020 dat in deze reserve is gestort. De algemene reserve voldoet op dit moment aan de beide normen die hiervoor gelden. Een deel van de algemene reserve is echter geormerkt voor toekomstige uitgaven, zoals de uitvoering van het coalitieakkoord. Bij het bepalen of een extra bedrag uit de algemene reserve kan worden gehaald, is het verstandig deze geormerkte bedragen in de overwegingen mee te nemen.

Nadere duiding 25%-norm

De norm van 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen heeft betrekking op de algemene reserve als geheel. Voor de toets of de algemene reserve aan de norm voldoet wordt dus niet gekeken of er nog delen van de reserve geormerkt zijn voor andere doelen. Echter,

omdat de geoormerkte bedragen binnen afzienbare termijn ingezet worden voor de betreffende doelen en uit de algemene reserve gehaald worden, is het raadzaam om bij het bepalen van de gewenste omvang van de algemene reserve, de niet-geoormerkte bedragen als uitgangspunt te nemen.

Herstelplan algemene reserve

In de voordracht bij de begroting 2019 hebben wij u geïnformeerd over de ontwikkeling van de algemene reserve en een plan voorgelegd hoe het saldo van de algemene reserve zowel op de korte als op de lange termijn blijft voldoen aan de norm die U in de Financiële Verordening heeft vastgelegd. Het uitvoeren van het herstelplan voor de algemene reserve is gebaseerd op de redenering dat het niet-geoormerkte deel van de algemene reserve aan de 25%-norm voldoet. Het herstelplan houdt in het kort in dat niet benutte ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds (indien we minder BTW terugvragen dan de maximale omvang van het fonds) via de septembercirculaire aan het provinciefonds wordt toegevoegd. In 2021 wordt wederom in het kader van het herstelplan de meevaller vanuit de septembercirculaire in de laatste begrotingswijziging toegevoegd aan de algemene reserve. Met deze (laatste) extra storting zou de algemene reserve weer binnen de gestelde kaders vallen en kan het herstelplan, zoals ook aangekondigd in de kaderbrief 2022, opgeschort worden.

Overzicht geoormerkte bedragen in de algemene reserve

Algemene reserve	Bedrag
a. Begroot saldo algemene reserve 1-1-2022 *	€ 184.500.000
Geoormerkte bedragen	
b. Decentralisatie uitkeringen	€ 600.000
c. Tatasteel VTH-taken	€ 3.000.000
d. Uitvoering Coalitieakkoord	€ 49.200.000
e. Effecten van omzetting kapitaallastenreserves naar kapitaallasten**	€ 28.600.000
f. Totaal geoormerkte bedragen (f=a-b-c-d-e)	€ 81.400.000
g. Saldo algemene reserve zonder reeds geoormerkte bedragen (g=a-f)	€ 103.100.000
h. Minimale omvang (25% norm)	€ 93.000.000
i. Prognose Bestedingsruimte Algemene reserve (i=g-h)	€ 10.100.000
j. Prognose toekomstige uitname t.b.v. uittreding GNR	€ 10.000.000
k. Bestedingsruimte Algemene reserve incl. uittreding GNR (k=i-j)	€ 100.000

*Dit bedrag is inclusief de meevaller vanuit de septembercirculaire van ca. €2,7 miljoen die in de laatste begrotingswijziging in de algemene reserve gestort wordt.

** Dit bedrag wordt als geoormerkt beschouwd tot in ieder geval de actualisatie van het beleid voor het gebruik van reserves ter dekking van kapitaallasten is geactualiseerd.

1c. Conclusie ruimte binnen de algemene reserve

Op basis van de hier voorgaande berekeningen en aannames, kunnen we stellen dat de algemene reserve voor wat betreft het weerstandvermogen op dit moment aan de norm voldoet, maar dat de 25%-norm in het geding komt. Gezien de stand van de algemene reserve en de verwachte ontwikkelingen is er nagenoeg geen ruimte om een extra bedrag uit de reserve te onttrekken voor nieuw beleid, en tegelijkertijd ook op langere termijn aan de 25%-norm te blijven voldoen.

1d. Ruimte binnen begroting 2022

De begroting 2022 heeft op dit moment een voordelig saldo van € 540.000 waarvoor geen bestemming is opgenomen.

1e. Financiële opties

Voor het vervolgproces rondom de moties inzake de besteding van het rekeningresultaat 2020 zijn er dus verschillende opties waarover wij met uw Staten het gesprek willen aangaan:

- a. Te besluiten om een bedrag van € 640.000 beschikbaar te stellen voor nieuw beleid in 2022. Dit bedrag is de som van de bestedingsruimte Algemene reserve (€ 100.000) en het begrotingssaldo 2022 (€ 540.000)
- b. Te besluiten om als uitgangspunt te nemen het rekeningresultaat 2020, rekening houdend met verwachte ontwikkelingen, en op basis hiervan een bedrag tussen de € 0 en € 3.700.000 beschikbaar te stellen voor nieuw beleid in 2022.

Consequenties voor de algemene reserve

Optie a heeft geen consequenties voor de algemene reserve. Indien het uitgangspunt van optie b wordt gekozen en de algemene reserve aangesproken wordt voor nieuw beleid, zal dat ertoe leiden dat de stand van de algemene reserve, na inzet van de geoormerkte middelen, onder het vereiste niveau daalt. In dat geval zal er ook weer een herstelplan opgesteld moeten worden om de algemene reserve aan te vullen.

De bovenstaande consequentie willen we uitdrukkelijk onder uw aandacht brengen. Wij kiezen ervoor om beide opties aan u voor te leggen en met u te bespreken om zodoende onze voornemens uit het coalitieakkoord tot een nieuwe, meer open bestuurscultuur en een grotere betrokkenheid van Provinciale Staten nadere handen en voeten te geven. Tegelijkertijd realiseren we ons dat de vigerende normering in de Financiële verordening uw en onze ruimte voor nieuw beleid in 2022 inperkt. Het verdient aanbeveling om na afloop van de besluitvorming over deze begrotingsronde nog eens met elkaar te evalueren hoe we deze spanning tussen nieuwe beleidswensen en financiële regels en kaders in de toekomst kunnen voorkomen.

2. Advies GS aangehouden moties

2a. Toelichting op het gevolgde proces

Alle voorstellen in de moties zijn getoetst op de volgende criteria:

- Aansluiting bij bestaand beleid
- Uitvoerbaarheid
- Uitvoeringsgereedheid
- Benodigde middelen (incl. Benodigde capaciteit)
- Eenjarig/meerjarig

Op basis van deze criteria is een inhoudelijk advies gegeven per motie. In deze brief vindt u een samenvattend overzicht van de adviezen vanuit

GS bij de moties. Het uitgebreidere advies per motie is te vinden in de bijlage bij deze brief.

2b. Samenvatting advies per motie

Motie nr.	Motie titel	Portefeuillehouder	Aansluiting bij bestaand beleid?	Uitvoerbaar	Uitvoeringsgereed (in 2022)	Bedrag totaal	Eenjarig/Meerjarig
M65-2021	Ondersteuning culturele, historische en archeologische verenigingen, stichtingen en musea	Zita Pels	Nee	Enigszins	Nee	Onbekend	Meerjarig (niet structureel)
	Roepen het college van Gedeputeerde Staten op: - Te onderzoeken of gedurende een pilotperiode de provincie een rol kan spelen in het verbinden, ontsluiten, delen en vergroten van kennis voor culturele, historische en archeologische verenigingen, stichtingen en musea, onder andere op het gebied van toegang tot externe financiële middelen; - Te onderzoeken of het Steunpunt voor Monumenten & Archeologie Noord-Holland hierin een rol kan spelen.						
M67-2021	'Reserveer meevallers voor tegenvaller'	Zita Pels	Ja	Ja	Ja	n.v.t.	Eenmalig
	Roept Gedeputeerde Staten op: De middelen die overblijven te oormerken in de algemene reserves voor mogelijke toekomstige financiële tegenvallers.						
M68-2021	Portefeuille Dierenwelzijn	Ilse Zaal	Nee	Nee	Nee	Onbekend	Onbekend
	Roepen het College van Gedeputeerde Staten op: - Om samen met de commissie NLG tot een specifiekere uitwerking te komen van de portefeuille dierenwelzijn; - op basis van dat overleg eventueel een financiële bijdrage beschikbaar te stellen voor verdere uitwerking van de portefeuille Dierenwelzijn						
M69-2021	Onderzoek naar extra stimuleren woningbouwopgave door financiële impuls	Cees Loggen	Enigszins	Ja	Enigszins	Onbekend	Meerjarig
	Roept het College op om: In kaart te brengen waar mogelijkheden liggen om met een financiële impuls de woningbouwproductie en binnenstedelijk bouwen extra te stimuleren						
M70-2021	Extra investeren in het Openbaar Vervoer in Noord-Holland	Jeroen Olthof	Ja	Enigszins	Nee	N.v.t.	Onbekend
	Besluit het college van GS op te roepen: - de concessiehouders financieel te ondersteunen bij het verwezenlijken van de duurzaamheidsdoelstellingen, om te voorkomen dat lijnen, diensten en haltes geschrapt moeten worden; - de financiële steun te verstrekken op basis van de doelstellingen en uitgangspunten van het Economisch Duurzaamheids- en Herstelfonds.						

Motie nr.	Motie titel	Portefeuillehouder	Aansluiting bij bestaand beleid?	Uitvoerbaar	Uitvoeringsgereed (in 2022)	Bedrag totaal	Eenjarig/Meerjarig
M71-2021	versnellen aanpak fietsknelpunten in Noord-Holland	Jeroen Olthof	Enigszins	Enigszins	Nee	Onbekend	Meerjarig
	Besluit het college van GS op te roepen: • een eventueel positief rekeningresultaat over 2021 – na afdekking van de risico's – te bestemmen voor de versnelde aanpak van fietsknelpunten in onze provincie; • voor de volgorde van deze aanpak contact op te nemen met de Fietzersbond; hierbij, in verband met de zeer beperkte financiële ruimte bij gemeenten, in te zetten op een 100% financiering van de projecten.						
M72-2021	Toiletvoorzieningen Recreatiegebieden	Ilse Zaal	Nee	Ja	Nee	8.605.000	Meerjarig
	Verzoekt GS: 1. Voor de begroting te onderzoeken wat er nodig is om te komen tot het voldoen aan de norm van de Toiletalliantie in de Noord-Hollandse natuur- en recreatiegebieden te weten: a. Tenminste elke 25 kilometer langs een fietspad b. Tenminste elke 5 kilometer langs een wandelpad c. Bij elke parkeerplaats bij een natuur- of recreatiegebied 2. Met een voorstel te komen bij de begroting 2022						
M73 - 2021	Inventariseren quick wins walstroom zeehavens	Zita Pels	Ja	Ja	Ja	Dekking beschikbaar vanuit reserve duurzame zeehavens	Meerjarig
	Verzoekt GS: 1. te rapporteren welke projecten met betrekking tot het aanleggen van walstroom voor de beroepsvaart / zeevaart inmiddels richting uitvoering gaan; 2. te inventariseren welke kansrijke projecten er nog meer zijn; 3. Deze inventarisatie te voorzien van een prijskaartje en deze ter besluitvorming voor te leggen aan PS;						
M75-2021	extra geld reserveren voor diepgaand onderzoek slavernijverleden	Arthur van Dijk	Nee	Nee	Nee	Onbekend	Onbekend
	Verzoekt het college: • In deze samen op te trekken met Amsterdam en extra geld te reserveren voor diepgaand wetenschappelijke onderzoek naar het slavernijverleden van Amsterdam, ofwel de Staten van Holland, in Nederland.						
M76-2021	subsidie voor burgerinitiatieven om deelconcepten te stimuleren	Jeroen Olthof	Enigszins	Nee	Nee	Onbekend	Onbekend
	verzoeken het college: • Een subsidie ter beschikking te stellen voor burgerinitiatieven die zich ten doel stellen om deelconcepten in hun buurt mogelijk te maken.						

Motie nr.	Motie titel	Portefeuillehouder	Aansluiting bij bestaand beleid?	Uitvoerbaar	Uitvoeringsgereed (in 2022)	Bedrag totaal	Eenjarig/Meerjarig
M79-2021	ondersteunen vrijwilligers verenigingen en stichtingen	GS	Enigszins	Enigszins	Nee	Onbekend	Meerjarig
	dragen het college op: - in kaart te brengen hoe verenigingen en stichtingen in onze provincie die (geheel) uit vrijwilligers bestaan, een impuls kunnen krijgen en ondersteund kunnen worden bij hun werk;. - Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te informeren;						
M80-2021	verkeersveiligheid actieve mobiliteit	Jeroen Olthof	Ja	Nee	Enigszins	Onbekend	Meerjarig
	Verzoeken het College om: Voor de begroting van 2022 in beeld te brengen welke maatregelen effectief kunnen worden ingezet om de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers te verbeteren en aan te geven wat de kosten daarvan zijn;						
M82-2021	Stimuleren Thuiswerken na Corona	Zita Pels	Ja	Ja	Ja	n.v.t.	Meerjarig
	dragen het college op: - in kaart te brengen hoe het regelmatig thuiswerken blijvend gestimuleerd kan worden door de provincie; - Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te informeren;						
M83-2021	Broedplaats Blakende Bollen	Ilse Zaal	Ja	Ja	Ja	€ 50.000	Meerjarig
	verzoeken het college: - middelen beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van een broedplaats m.n. gericht op de bollenteelt waar scholieren, studenten, wetenschappers, beleidsmakers en betrokken bewoners elkaar kunnen ontmoeten en inspireren in de zoektocht naar duurzame innovaties - Om daarbij te inventariseren welke initiatieven reeds gaande zijn in o.a. de biologische bollenteelt en daarbij aansluiting te zoeken - daarbij de nadruk te leggen op fysieke realisatie van een broedplaats en de tijdelijke aanstelling van een kwartiermaker die in de komende twee jaar de broedplaats kan helpen ontwikkelen, relaties kan leggen en als ambassadeur kan optreden - Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te Informeren.						
M85-2021	aquathermie en innovatief watergebruik	Edward Stigter & Cees Loggen	Ja	Ja	Ja	Middelen reeds beschikbaar in de begr 2022	Meerjarig
	dragen het college op: - In kaart te brengen hoe een impuls gegeven kan worden aan initiatieven op het gebied van aquathermie en innovatief watergebruik in onze provincie; - Provinciale Staten daar voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2022 over te informeren;						

Motie nr.	Motie titel	Portefeuillehouder	Aansluiting bij bestaand beleid?	Uitvoerbaar	Uitvoeringsgereed (in 2022)	Bedrag totaal	Eenjarig/Meerjarig
M86-2021	Mogelijke bestedingen rekeningresultaat 2020	Zita Pels, Edward Stigter, Jeroen Olthof, Ilse Zaal	Enigszins	Enigszins	Enigszins/Nee	Onbekend	Meerjarig
	dragen het college op voorafgaand aan de begrotingsbehandeling: - In kaart te brengen wat financieel en organisatorisch nodig is om de versterkingen van het cultuurlandschap duurzaam te beheren; - Mogelijkheden voor het beter faciliteren van energie-coöperaties voor te leggen aan PS inclusief financiële consequenties; - Een stimuleringsregeling voor specifieke fietsnetwerkprojecten voor te stellen die het realiseren van provinciale doelen zonder vertraging zeker stelt; - In kaart te brengen op welke wijze de provincie naast technologische innovatie sociale innovaties kan aanjagen - inclusief de financiële consequenties;						
M87-2021	Grote Groene Stappen Zetten	Esther Rommel en Ilse Zaal	Ja	Deel 1 en 2: Ja Deel 3: nee	Enigszins	1.450.000	Meerjarig
	roepen het College van Gedeputeerde Staten op: om een éénmalige impuls te geven aan: - de plantaardige eiwittransitie vanuit de Voedselvisie, aangezien dit één van de belangrijkste oplossingen is om problemen op het gebied van stikstof, natuur, klimaat en dierenwelzijn aan te pakken; - enkele specifieke projecten van Groen Kapitaal; - risico's van stikstof en het niet behalen van de KRW-doelen voor natuur, bouw en dierenwelzijn uit te werken;						

Vervolgproces

Wij stellen u voor om de informatie in deze brief, het nadere gesprek over het beschikbare bedrag en de advisering vanuit GS op de aangehouden moties, te betrekken bij de besluitvorming over de begroting 2022.

Op basis van de informatie in deze brief en de bespreking in de commissie(s) is het aan u of de eerder aangehouden moties, al dan niet aangepast, definitief in worden gediend bij de behandeling van de begroting 2022 in PS. De moties die worden ingediend worden in stemming gebracht bij de begrotingsbehandeling in PS. Aangenomen

moties die direct uitvoerbaar zijn en geen structurele financiële consequenties hebben worden door GS financieel-technisch verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2022.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage(n)

Advies GS aangehouden moties